

COMMISSIE VAN BEROEP als bedoeld in artikel 4.2.1 van het Tuchtreglement bancaire sector

BESLISSING van 16 april 2019 inzake het beroep van de hierna te noemen verweerder tegen de beslissing van 19 december 2018 van de Tuchtcommissie van de Stichting Tuchtrect Banken in de zaak van

de **ALGEMEEN DIRECTEUR VAN DE STICHTING TUCHTRECT BANKEN**, mr. J. Brouwer, kantoorhoudende te Amsterdam, gemachtigde: mr. M. Bijleveld,

tegen

[verweerder], wonende te [woonplaats], werkzaam geweest bij [bank] (hierna: de bank), verweerder, gemachtigde: mr. J.L.W. Nillesen.

De partijen worden hierna aangeduid als “de Algemeen directeur” respectievelijk “verweerder”.

1. Het verloop van de procedure

1.1 De bank heeft op 23 november 2017 bij de Stichting Tuchtrect Banken (“de Stichting”) een melding gedaan over gedragingen van verweerder. De Algemeen directeur heeft hierop een onderzoek ingesteld. Verweerder heeft met een aan de Stichting gerichte brief van 12 december 2017 gereageerd op de melding. Op 28 februari 2018 heeft hij een mondelinge toelichting gegeven. De Algemeen directeur heeft vervolgens met een brief van 29 augustus 2018 aan verweerder meegedeeld dat hij een klacht voorlegt aan de Tuchtcommissie van de Stichting (hierna: de Tuchtcommissie). De Algemeen directeur heeft op 4 september 2018 het door hem opgemaakte klachtrapport betreffende verweerder aan de secretaris van de Tuchtcommissie toegezonden. De secretaris heeft het klachtrapport aan verweerder doen toekomen. Verweerder heeft op 30 oktober 2018 een verweerschrift ingediend. De Tuchtcommissie heeft de klacht van de Algemeen directeur behandeld op een zitting van 21 november 2018. Daarbij waren de Algemeen directeur (vertegenwoordigd door twee gemachtigden) en verweerder (in persoon, met zijn gemachtigde) aanwezig. Beiden hebben pleitnotities overgelegd.

1.2 De daarop gevolgde beslissing van 19 december 2018 van de Tuchtcommissie houdt in dat de klacht gegrond is en dat aan verweerder de aanwijzing wordt opgelegd dat hij gedurende een periode van twaalf maanden niet werkzaam mag zijn in de bancaire sector.

1.3 Verweerder heeft beroep ingesteld tegen deze beslissing. In het beroepschrift van 17 januari 2019 (met één bijlage) heeft zijn gemachtigde de Commissie van Beroep *primair* verzocht de bestreden beslissing te vernietigen en, in plaats daarvan, de Algemeen directeur alsnog niet-ontvankelijk te verklaren in de klacht, dan wel de klacht alsnog ongegrond te verklaren. *Subsidiair*, in geval van gegrondverklaring van de klacht, heeft verweerder verzocht de sanctie te beperken tot een maatregel niet zijnde een beroepsverbod, dan wel een geheel of gedeeltelijk voorwaardelijke sanctie.

1.4 De Algemeen directeur heeft op 5 maart 2019 een verweerschrift ingezonden. De conclusie van het verweer in dit beroep is dat de bestreden beslissing in stand dient te blijven.

1.5 De gemachtigde van verweerder heeft op 9 april 2019 per e-mail een nadere bijlage ingezonden.

1.6 De Commissie van Beroep heeft de zaak behandeld tijdens een zitting van 12 april 2019. De Algemeen directeur heeft zich daar laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde en mevrouw mr. A. Chou. Verweerder was aanwezig met zijn gemachtigde. De gemachtigden hebben het woord gevoerd mede aan de hand van pleitnota's, die aan de Commissie van Beroep zijn overgelegd. Verweerder heeft ook zelf nadere informatie aan de Commissie van Beroep gegeven. Partijen hebben voorts vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

2. De feiten waarvan kan worden uitgegaan

2.1 Verweerder is van 1 maart 2015 tot eind oktober 2017 werkzaam geweest bij de bank. Hij was daar *Risk Manager* op de afdeling [afdeling]. Hij maakte kapitaal- en liquiditeitsanalyses voor de bank en stelde analyses op, zoals stresstesten, voor de Europese Centrale Bank (ECB). Hij heeft op 19 maart 2015 de bankierseed afgelegd.

2.2 Met ingang van 1 november 2017 is verweerder in dienst getreden bij een andere bankinstelling. Hij verricht daar kapitaalanalyses en interne onderzoeken naar aanleiding van regelgeving.

2.3 Op 24 oktober 2017 had verweerder zijn laatste werkdag bij de bank. Hij heeft toen, met gebruikmaking van zijn werklaptop en de toegang tot de netwerkgeving van de bank waarover hij door zijn functie beschikte, via *We Transfer* en *Google Docs* ongeveer 2 gigabyte data vanaf het netwerk van de bank overgebracht naar zijn digitale privéomgeving. Tot deze data behoorden vertrouwelijke gegevens. Deze betroffen onder meer eisen en verbeteracties van de ECB voor de bank en gegevens van het *Internal Capital Adequacy Assessment Process* (ICAAP). De afdeling Compliance & Veiligheidszaken van de bank heeft hem hierover op 26 oktober 2017 gehoord. De bank heeft verweerder op 30 oktober 2017 op staande voet ontslagen wegens deze gedraging. Zij heeft een aan hem toegekende bonus teruggevorderd. De bank heeft bij de ECB melding gemaakt van een "significant cyberincident".

3. De bankierseed en de hier toepasselijke regels

3.1 De tekst van de door verweerder afgelegde bankierseed houdt, voor zover hier van belang, het volgende in:

“Ik zweer/beloof binnen de grenzen van mijn functie bij [de bank] dat ik mijn functie verantwoord, integer en zorgvuldig zal uitoefenen. (...) Ik zweer/beloof dat ik (...) het belang van de klant centraal zal stellen.

Ik zweer/beloof dat ik mij zal gedragen naar de wetten, de reglementen, de gedragscodes en de gedragsregels die op mij, in mijn functie bij [de bank], van toepassing zijn. Dit geldt in het bijzonder voor de Gedragscode ‘Gezond Verstand, Gezond Geweten’ van [de bank].

Ik zweer/beloof dat ik geheim zal houden wat mij is toevertrouwd. Ik zweer/beloof dat ik geen misbruik zal maken van de kennis die ik uit hoofde van mijn functie en werkzaamheden verkrijg. (...)”

3.2 De aan de bankierseed verbonden gedragscode houdt onder meer in dat de bankmedewerker (1) integer en zorgvuldig handelt, (2) een zorgvuldige afweging van belangen maakt, (4) zich aan de wet en andere regels houdt die voor het werk bij de bank gelden en (5) vertrouwelijke informatie geheimhoudt. De Gedragscode ‘Gezond Verstand, Gezond Geweten’ van de bank bevat regels over onder meer het zorgvuldig omgaan met informatie en bedrijfsmiddelen en het scheiden van “werk” en “privé”.

4. De klacht en het verweer

4.1 De klacht houdt in dat verweerder door het buiten de bank brengen van een enorme hoeveelheid data met deels gevoelige en vertrouwelijke informatie de zojuist bedoelde gedragsregels 1, 2, 4 en 5 heeft geschonden. De data omvatten onder meer zeer specifieke, concrete en belangrijke gegevens over de zakelijke risico’s van de bank. De Algemeen directeur heeft de Tuchtcommissie in overweging gegeven aan verweerder een beroepsverbod op te leggen voor de duur van een jaar.

4.2 Verweerder heeft bij de Tuchtcommissie gesteld dat hij geen kwade bedoelingen heeft gehad met het uploaden van de bestanden. Hij wilde slechts enkele documenten waarvan hij dacht dat deze nuttig zouden zijn voor zijn nieuwe functie, uploaden naar zijn privéomgeving. Volgens hem valt dit gedrag niet onder het uitoefenen van zijn functie en daarmee niet onder de reikwijdte van het tuchtrecht, zodat de Algemeen directeur niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de klacht. Voor zover hierover anders wordt geoordeeld, erkent hij dat hij dom, ondoordacht en impulsief heeft gehandeld, maar betoogt hij dat zijn handelen niet de door de Algemeen directeur bepleite maatregel rechtvaardigt.

5. De beslissing van de Tuchtcommissie en de gronden van deze beslissing

5.1 De Tuchtcommissie heeft het beroep van verweerder op niet-ontvankelijkheid van de Algemeen directeur verworpen. Zij heeft geoordeeld dat verweerder heeft gehandeld in strijd met de in 3.2 genoemde gedragscodes en dusdoende misbruik heeft gemaakt van informatie van de bank waarover hij door zijn functie beschikte. Hij heeft de bankierseed en de gedragscode “*met voeten getreden*”. De klacht is daarom gegrond. De Tuchtcommissie heeft aan verweerder een beroepsverbod voor de duur van twaalf maanden opgelegd.

5.2 De verdere overwegingen van de Tuchtcommissie komen, voor zover nodig, hierna aan de orde.

6. De grieven van verweerder en het daartegen gevoerde verweer

6.1 Verweerder heeft drie grieven tegen de beslissing van de Tuchtcommissie. Samengevat houden die in dat de Tuchtcommissie (1) ten onrechte heeft geoordeeld dat verweerders handelen is geschied “binnen de uitoefening van zijn functie”, (2) ten onrechte heeft geoordeeld dat hij misbruik heeft gemaakt van informatie van de bank waarover hij door zijn functie de beschikking had en (3) een veel te zware sanctie heeft opgelegd.

6.2 De Algemeen directeur heeft de grieven bestreden en bepleit dat de bestreden beslissing in stand moet blijven.

7. De beoordeling van het beroep

7.1 Het verwijt van de Algemeen directeur aan verweerder betreft het buiten de bank brengen van vertrouwelijke gegevens van de bank. Het staat vast dat verweerder dit heeft gedaan. Verweerder beschikte over (toegang tot) die gegevens louter door zijn functie van *Risk Manager* bij de bank. Hij heeft met gebruikmaking van zijn werklaptop deze gegevens overgebracht naar zijn privéomgeving. Dit is een gedraging die onder de hier aangehaalde codes en daarmee ook onder de reikwijdte van de bankierseed valt. Hij heeft gegevens die hem waren toevertrouwd – ook in de zin dat hij het vertrouwelijke karakter daarvan moest kennen en ook kende – niet geheim gehouden. Het overzetten van dergelijke gegevens via derden (*We Transfer* en *Google Docs*) naar zijn privéomgeving is te zien als een schending van de verplichting tot geheimhouding. Deze geheimhouding is noodzakelijk voor het vertrouwen van de samenleving in de bankensector. Dit wordt niet anders door het feit dat het niet om klantgegevens ging. Ook het naar buiten komen van gevoelige bedrijfsgegevens kan de gedachte oproepen dat bankgegevens niet veilig zijn en daarmee dat vertrouwen schaden. De eerste grief treft dus geen doel.

7.2 Ditzelfde geldt voor de tweede grief. Het gebruik dat verweerder van de hier bedoelde gegevens heeft gemaakt, was niet het gebruik met het oog waarop de data aan hem waren toevertrouwd. Hij heeft de bestanden immers overgezet voor een doel dat naar zijn aard, en ook naar de bedoeling van verweerder, buiten zijn juist op dat moment af te sluiten werkzaamheden bij de bank lag. Dit levert misbruik van zijn functie op, zoals de Tuchtcommissie terecht en op goede gronden heeft overwogen. Ook de Commissie van Beroep komt tot het oordeel dat verweerder de door de Algemeen directeur genoemde gedragscodes heeft geschonden. De klacht is dus terecht gegrond verklaard.

7.3 De derde grief stelt de vraag aan de orde of aan verweerder voor deze normschending een sanctie moet worden opgelegd, en zo ja, welke. De Commissie van Beroep overweegt hierover het volgende.

7.4 Mede door zijn functie als *Risk Manager* wist verweerder – en had hij ook moeten weten – dat de informatie die hij buiten de bank bracht, zeer gevoelig en vertrouwelijk van aard was. Hij heeft dit ook niet betwist. Door zijn handelen heeft het risico bestaan dat deze informatie bekend zou worden bij personen voor wie de gegevens geheim moesten blijven.

Voor zover nu, ongeveer anderhalf jaar nadien, valt te overzien, heeft dit risico zich niet verwezenlijkt, maar dat is niet de verdienste van verweerder. Hij heeft de gegevens weliswaar niet “op straat” gebracht, maar hij had moeten beseffen – en dit temeer in zijn toenmalige functie – dat hij een risico heeft veroorzaakt. In het geval van verweerder bracht de bewust uitgevoerde maar ongeoorloofde en onnodige overzetting zelf al een risico mee. Door verweerders handelen heeft de bank zich genoodzaakt gezien melding te maken van een cyberincident. Dat brengt (reputatie)schade voor de bank mee. Van verder nadeel voor de bank – buiten de noodzaak tot het verrichten van een grondig onderzoek naar het gebeurde – is in dit geval overigens niet gebleken.

7.5 De hier besproken gedraging valt verweerder zwaar aan te rekenen. Banken moeten erop kunnen vertrouwen dat hun medewerkers zich van dergelijk gedrag onthouden. Mede daarop is de bankierseed afgestemd. Een sanctie is hier op haar plaats.

7.6 Verweerder heeft de navolgende verklaring voor zijn gedrag gegeven. Hij wilde op zijn laatste werkdag, min of meer in haast, enkele modellen (*templates*) waarover hij bij de bank beschikte, overzetten naar zijn privéomgeving. Het was zijn bedoeling daarvan gebruik te kunnen maken in het kader van zijn nieuwe baan bij de andere bankinstelling. Het ging hem om modellen die hij (deels) zelf had samengesteld en waarmee hij in zijn functie bij de bank had gewerkt. Hem bleek dat deze modellen niet eenvoudig waren te isoleren van omvangrijke bestanden met allerlei andere informatie. Spoedshalve heeft hij daarom, in ongeveer tien minuten, al die bestanden overgezet, met de bedoeling daaruit later de informatie te halen waar het hem om te doen was.

7.7 De Commissie van Beroep heeft uit het dossier en uit hetgeen tijdens de mondelinge behandeling van 12 april 2019 is besproken geen aanwijzingen kunnen putten waaruit blijkt (of aannemelijk wordt) dat de in 7.6 samengevatte verklaring van verweerder onjuist is. Bij haar oordeel over een aan verweerder op te leggen sanctie moet de Commissie van Beroep ook met deze omstandigheden rekening houden.

7.8 Het door verweerder gemaakte misbruik van zijn functie was ten eigen bate. Hij had met de overzetting voor zichzelf een zeker voordeel willen bereiken in de uitoefening van zijn nieuwe functie. Uit niets blijkt dat dit voordeel ook zijn nieuwe werkgever ten goede zou komen, behalve dan (slechts) voor zover verweerder in zijn nieuwe functie kon beschikken over handige modellen en daardoor mogelijk beter zou kunnen presteren. De overzetting betrof aanzienlijk meer dan alleen deze modellen, maar er zijn geen aanwijzingen voor de veronderstelling dat verweerder die extra informatie zou hebben kunnen gebruiken – laat staan: *heeft* gebruikt – voor de bankinstelling waarbij hij enkele dagen later in dienst is getreden. De Algemeen directeur of de bank (via haar melding) heeft ook niets van deze aard gesteld. Binnen de bankensector hebben de nieuwe werkgever en de bank zeer verschillende werkterreinen. De eerstgenoemde is, anders dan de bank, geen zogeheten retailbank. Verweerder heeft in dit verband ook betoogd dat deze beide financiële instellingen geen concurrenten van elkaar zijn. De Algemeen directeur heeft dit op zichzelf niet weersproken en de Commissie van Beroep beschikt niet over aanwijzingen voor twijfel aan de juistheid van dit betoog van verweerder.

7.9. De buiten de bank gebrachte informatie bevatte ook geen klantgegevens.

7.10 Uit niets blijkt dat verweerder zich eerder heeft misdragen. Hij heeft een goede staat van dienst, ook – afgezien van deze kwestie – bij de bank.

7.11 Datgene wat in 7.4-10 is vermeld, tezamen en in onderling verband bezien, brengt de Commissie van Beroep tot het oordeel dat een beroepsverbod voor verweerder een te zware, disproportionele, sanctie is. Aan verweerder valt een ernstig verwijt te maken en hij heeft onmiskenbaar de bankierseed geschonden, maar een beroepsverbod zou feitelijk tot het einde van zijn huidige positie bij de andere bankinstelling leiden, ook als het beroepsverbod een kortere duur zou hebben. Daarvoor bestaat onvoldoende grond.

7.12 De derde grief treft dus doel. De Commissie van Beroep acht de hierna te vermelden maatregel passend en geboden.

8. De beslissing in het beroep

De Commissie van Beroep:

- 8.1 vernietigt de beslissing van 19 december 2018 van de Tuchtcommissie, gegeven in de zaak tegen verweerder;
- 8.2 verklaart de klacht gegrond;
- 8.3 legt aan verweerder de maatregel van berisping op.

Deze beslissing is gegeven op 16 april 2019 door mr. H.F.M. Hofhuis, voorzitter, dr. W.M. van den Goorbergh, mr. W.J.J. Los, mr. R.J. Schimmelpenninck en mr. A. Smeeing-van Hees, leden, met bijstand van mr. J. Drijfholt, secretaris.

(voorzitter)

(secretaris)

Deze beslissing is aan de partijen verzonden op